

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
HASTANIN BİLGİLENDİRİLMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:HD.PR.01

Yayın Tarihi:26/01/2015

Revizyon Numarası:1

Revizyon Tarihi:12.05.2023

Sayfa No/Sayfa Sayısı:1/2

1.AMAÇ: Fakültemizde sağlık hizmeti alınması sırasında, hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi, tedavi esnasında ve sonrasında oluşabilecek her türlü durumdan haberdar olmalarının sağlanması ve doktor-hasta ilişkisinde güven ortamının oluşturulması için işleyişi belirlemek. **(Bkz: Hasta aydınlatma ve aydınlatılmış onam rehberi)**

2.KAPSAM: Hastalara riskli girişimsel işlem yapılan tüm birimler.

3.KISALTMALAR:

4.SORUMLULAR: Riskli girişimsel işlemi yapan tüm personel, hasta güvenliği komitesi, bilgilendirme yapılmasında sorumluluk müdahale/tedaviyi yapan personel.

5.TANIMLAR:

1.Hasta: Sağlık hizmetlerinden faydalanma ihtiyacı bulunan kimseyi,

2. Müdavi Hekim: Tanı ve tedavi faaliyetinin asıl (birincil) yetkilisi ve sorumlusu olan hekimi,

3.Tıbbi Müdahale: Tıp mesleğini icraya yetkili kişiler tarafından uygulanan, sağlığı koruma, hastalıkların teşhis ve tedavisi için ilgili meslekî yükümlülükler ve standartlara uygun olarak tıbbın sınırları içinde gerçekleştirilen fizikî ve ruhî girişimi,

4.Aydınlatma: Yapılması planlanan her türlü tıbbi müdahale öncesinde müdahaleyi gerçekleştirecek sağlık meslek mensubu tarafından anlayabileceği bir dilde açıklanmasını ve yapılacak olan işlemlere onay veya reddine kendi özgür iradesiyle karar vermesini sağlama işlemi,

5. Rıza: Kişinin tıbbi müdahaleyi serbest iradesiyle ve bilgilendirilmiş olarak kabul etmesini, ifade eder.

6. Riskli Girişimsel İşlem: Tanı veya tedavi amacı ile hastanın cilt/mukoza bütünlüğünü bozarak bir organa yönelik yapılan tıbbi işlemlerdir.

6.FAALİYET AKIŞI:

Fakültemizde hastalarımıza uygulanacak tüm riskli girişimsel işlemler, müdahale ve tedavi işlemleri öncesi hastalar(küçük veya kısıtlı ise velisi veya vasisi) bilgilendirilir, her birime özel olarak hazırlanan onam formları doldurularak girişimler öncesi onayları alınır.

1.Bilgilendirmenin kapsamı:

Hastalığın seyri, teşhis ve uygulanacak tedavi yöntemleri, faydaları ve muhtemel riskleri,

Tedavinin kabul edilmemesi durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçları,

Öngörülemeyen acil durumlarda önerilen tedavinin dışına çıkma durumunda tedavi veya müdahalenin nerede, ne zaman, kim tarafından yapılacağı,

Tedavi öncesinde, sırasında ve sonrasında hastadan beklentiler.

2.Bilgilendirmede dikkat edilecek noktalar:

Basit ve sade bir anlatımla, mümkün olduğunca tıbbi terimler kullanılmadan, tereddüt ve şüpheye yer bırakmayacak biçimde, hastanın ruhsal durumuna uygun ve nazik bir anlatımla yapılır.

Hastanın kararını etkileyebilecek her şey genel hatlarıyla hastaya anlatılır. Detaylı bilgilendirme sadece hastanın talebi üzerine yapılır.

Bilgilendirmenin şart olmadığı durumlar:

Hastanın manevi yapısı üzerinde fena tesir yapması halinde teşhis saklanabilir.

Hastanın, sağlık durumu hakkında kendisine veya yakınlarına bilgi verilmemesini istemesi halinde,

Acil durumlar.

3.Hastanın bilgilendirilmesi ve rızasının alınmasına yönelik hazırlanan aydınlatılmış rıza formunda aşağıdaki bilgiler bulunmalıdır.

- İşlemin kim tarafından yapılacağı,
- İşlemden beklenen faydalar,

HAZIRLAYAN(.../.../....)	KONTROL EDEN(.../.../....)	ONAYLAYAN(.../.../....)

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
HASTANIN BİLGİLENDİRİLMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:HD.PR.01

Yayın Tarihi:26/01/2015

Revizyon Numarası:1

Revizyon Tarihi:12.05.2023

Sayfa No/Sayfa Sayısı:1/2

- İşlemin uygulanmaması durumunda karşılaşılabilecek sonuçlar,
- Varsa işlemin alternatifleri, riskleri komplikasyonları,
- İşlemin tahmini süresi,
- Kullanılacak ilaçların önemli özellikleri,
- Hastanın sağlığı için kritik olan yaşam tarzı önerileri,
- Gerektiğinde aynı konuda tıbbi yardıma nasıl ulaşabileceği,
- Hastanın adı, soyadı ve imzası,
- İşlemi uygulayacak hekimin adı, soyadı, unvanı ve imzası,
- Rızanın alındığı tarih ve saat

6.Hasta Güvenliğini Olumsuz Etkileyen İstenmeyen Olayların Meydana Gelmesi Durumunda Hasta Ve Hasta Yakınını Bilgilendirme

- Ortamın uygun olması sağlanmalıdır.
- Bilgilendirme Anabilim Dalı Başkanı ve birim sorumlusu bulunmalıdır. Hata yapan personelin dahil olup olmayacağı o anki durum ve koşullara göre belirlenir.
- Personeller kendilerini tanıtmalıdır.
- Hasta ve yakınlarının olay hakkında ki güncel bilgileri sorgulanır. Hastanın durum hakkındaki bilgi veya şüpheleri görüşmenin gidişatını belirleyecektir.
- Görüşme hastanın yakınları ile yapılacaksa, olay ile ilgili bilginin hangi ayrıntıda hastaya iletileceği belirlenmelidir.
- Basit sözcüklerle ve tıp terminolojisi kullanmaksızın ne olduğu, nerede ve ne zaman olduğu anlatılır. Basit sözcüklerle olayı anlatmak kaygı düzeyini düşürecektir.
- Hatanın etkisini azaltmak ve /veya hatayı düzeltmek için ne yapılacağı konusunda bilgi verilir.
- Hasta ve yakınlarının destek gereksinimleri belirlenip destek önerilir.
- Olay ciddi ise açıklama zaman kaybetmeden yapılır. Var olan bilgi sınırlı da olsa bunu hasta ve yakınlarını gelişmelerden haberdar etmek koşulu ile ve bundan sonra olması muhtemel durumda belirtilerek paylaşılır.
- Duyarsız bir görünüm sergilemekten ziyade empatik bir yaklaşım oluşturulmalıdır.
- Hasta ve yakınlarının konu ile ilgili olası soru ve sorunları olduğunda kiminle iletişim kuracağı konusunda bilgilendirilmelidir.
- Hasta Güvenliğini olumsuz etkileyen istenmeyen olaylar meydana gelmesi durumunda Kalite Yönetim Birimine bildirim yapılır.
- Kalite Yönetim birimi gelen bildirimleri ilgili komitelere yönlendirir ve kök/neden analizinin yapılmasını sağlar.
- Olayın neden kaynaklandığı ve bir daha oluşmaması için neler yapılması gerektiği görüşülür.
- Hasta ve hasta yakınlarına ait hasta hakları ve sorumlulukları hakkında [web](#) sitesinde hastalar için kısmında yer almakta ve bilgilendirme yapılmaktadır.

Hasta/hasta yakını veya yasal temsilcisinin “Aydınlatılmış Hasta Rıza Formunda yazılı olanları, anlatılanları ve yapılacak girişimsel işlemleri benimseyip kabul etmesi halinde, formun rıza kısmına **el yazısıyla “BU ONAM FORMUNU OKUDUM, ANLADIM” yazarak imzalar.** Hasta/yakının veya yasal temsilcisinin adı, soyadı ile yakınlık derecesi ve temsil nedeni forma yazılır. Hastanın veli/vasi veya yakınının lisan veya özürlü nedeni ile (Türkçe bilmeme, ,özellikli hastalar vb.) formdaki bilgileri ve/veya anlatılanları anlayamaması durumunda çeviriyi yapan şahsın kimlik bilgileri formda ilgili yere yazılır ve imzalatılır. Aydınlatılmış Hasta Rıza Formları arşiv mevzuatına uygun bir şekilde arşivlenir.

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
HASTANIN BİLGİLENDİRİLMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu:HD.PR.01

Yayın Tarihi:26/01/2015

Revizyon Numarası:1

Revizyon Tarihi:12.05.2023

Sayfa No/Sayfa Sayısı:1/2

7.Tedaviyi Reddetme

Hasta/yakını veya yasal temsilcisinin planlanan tanı/tedavi ile ilgili girişimin yapılmaması ve ortaya çıkacak zararların anlatılmasına rağmen girişimi kabul etmemesi, işlemi reddetmesi ve Aydınlatılmış Hasta Rıza Formunu imzalamaması durumunda "Hasta, hasta yakını veya yasal temsilcisinin bu formu imzalama işleminin reddetmesi durumunda sorumlu hekim [Tedavi red formu](#) doldurarak kayıt altına alır.

8.Bilimsel Çalışmalarda Rıza,

Tıbbi araştırma hakkında yeterince bilgilendirilmiş olan gönüllünün rızasının maddi veya manevi hiç bir baskı altında olmaksızın, tamamen serbest iradesine dayanılarak alınmasına azami ihtimam gösterilir.

Hastaların araştırma çalışmalarında katılım şartları dökümanite edilmelidir. Tıbbi araştırmalarda rıza yazılı şekil şartına tabidir. Yapılan çalışmalarda hasta mahremiyetine özen gösterilmelidir. Hastaların bilgi mahremiyeti de aynı kapsamda değerlendirilmelidir.

9.Hastanın Kendisi ile İlgili Bilgi ve Dokümanlara Erişebilmesi;

Hasta kendisi ile ilgili tıbbi dokümanlarını resmi dilekçe ile kuruma başvurarak istemde bulunabilir.

Kurum, dilekçe değerlendirmesi sonucunda hasta ve hasta onayı alınan hasta yakınına imza karşılığında ilgili dokümanların kopyasını verir. Eğer hasta ve hasta onayı alınan hasta yakınları tahlil, tetkik ve onamlarını talep ederse dokümanların bir nüshaları verilebilir.

10.Hastaların Kültürel Ve Manevi Değerleriyle Çatışmadan Hizmet Alınmasının Sağlanması:

Hasta/hasta yakınıyla ilgilenen hekim ve diğer sağlık personelleri, hasta/hasta yakınının kültürel ve manevi değerlerini dikkate işlem yapılması sağlanır. Ayrıca Fakültemizde hasta/hasta yakınlarının ibadetlerini gerçekleştirebilmeleri için ibadethane bulunmakta olup gerekli bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Hasta/hasta yakınlarımızın kültürel ve manevi değerlerine, sağlığını tehdit etmeyecek durumlar söz konusu ise saygıyla karşılanır. Hastanın, sosyokültürel özellikleri nedeniyle gündeme getirdiği tıbbi uygulamalara ve mahremiyete ilişkin farklı algı ve beklentileri değerlendirilmekte ve hastanın talebi karşılanmaktadır.

11. Tedavi Sonrası Bilgilendirme

Fakültemizde tedavisi tamamlanan hastalarımıza yapılan işlemlere ait "[Operasyon Sonrası Bilgilendirme Formu](#)" verilir. Bu bilgilendirme formunda hastanın kullandığı veya kullanacağı uygun görülen ilaçlar, tedavi sonrası dikkat etmesi gereken hususlar, gerektiğinde bilgi almak için iletişime geçeceği hekim bilgileri ayrıca gerekli görülen diğer hususlar yer alır.

12.SÜREKLİ İYİLEŞTİRME: Mevzuat değişiklikleri ve ihtiyaç durumlarına karşılık yıllık olarak değerlendirme yapılmakta ve gerekli durumlarda iyileştirmeler yapılmaktadır.

13. VERİLERİN SAKLANMASI: Kalite yönetim birimi tarafından gerekli dokümanlar Arşiv Yönetmeliği kapsamında saklanmaktadır.

HAZIRLAYAN(.../.../...)	KONTROL EDEN(.../.../...)	ONAYLAYAN(.../.../...)